

(FINANCIËEL) JAARVERSLAG

2017

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard
te Bergambacht

GROENENDIJK ONDERWIJS
ADMINISTRATIE

Groenendijk Onderwijs Administratie B.V.
Trapezium 210 -- Postbus 80 -- 3360 AB Sliedrecht
Telefoon 0184-412507 / fax 0184-420701
www.groenendijk.nl / email algemeen: info@groenendijk.nl

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	33

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	34
B2 Balans na verwerking resultaatbestemming per 31 december 2017	39
B3 Staat van baten en lasten 2017	41
B4 Kasstroomoverzicht 2017	42
B5 Toelichting behorende tot de balans na verwerking resultaatbestemming	42
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	51
B7 Overzicht verbonden partijen	58
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	59
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	60

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	61
C2 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	55

PCPO Krimpenerwaard

Jaarverslag 2017

Geloof in onderwijs

DE ARK - DE WEGWIJZER - ICHTHUSSCHOOL - DE RANK -

KON. JULIANASCHOOL - KON. WILHELMINASCHOOL - EBEN-HAËZER - DE BRON

Inhoudsopgave

1. Algemeen	5
1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	5
1.2 Juridische structuur	6
1.3 Interne organisatiestructuur	6
1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	9
1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	9
1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen"	9
2 Governance	10
2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	10
2.2 Vermelding code goed bestuur	10
2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting	10
2.4 Horizontale verantwoording	10
3 Onderwijs	11
3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar.	11
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	11
3.3 Onderwijsprestaties	11
3.4 Onderwijskundige- en onderwijsprogrammatische zaken	11
3.5 Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	11
4 Kwaliteitszorg	12
4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	12
4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	12
4.3 Afhandeling van klachten	12
5 Onderzoek	13
5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden	13
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	13
6 Internationalisering	14
6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	14
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	14
7 Personeel	15
7.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis	15
7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	15
7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	15
7.4 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	15
8 Huisvesting	16
8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	16
8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	16
9 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	17
9.1 De Samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten.	17
9.2 Ontwikkelingen bij/ in relatie tot verbonden partijen.	17
10 Financiën	18
10.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting	18
10.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten.	19
10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	19
10.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en vorig jaar	20
10.5 Toelichting op het investeringsbeleid	21
10.6 Toelichting op kasstromen en financiering	21
10.7 Informatie over financiële instrumenten	22
10.8 In control statement	22
10.9 Treasurybeleid	22
10.9.1 Beschrijving van het beleid	22
10.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk	22
10.9.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten	23
10.10 Continuïteitsparagraaf	23
10.10.1 A. 1 Kengetallen 2017 tot en met 2017 + 5	23
10.10.2 A. 2 Meerjarenbegroting 2017 tot en met 2017 + 5	23
10.10.3 B.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	25
10.10.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	26
10.10.5 B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan	28

VOORWOORD

Met veel plezier bied ik u hierbij het jaarverslag aan van de PCPO Krimpenerwaard. Hiermee leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in 2017. Het verslag geeft een beeld van de inspanningen en de activiteiten die plaatsvonden op de domeinen identiteit, onderwijs, personeel, huisvesting en financiën. Binnen al deze aandachtsgebieden zijn ontwikkelingen ingezet, voortgezet en afgerond. Veel van de beleidsinitiatieven van de vereniging worden uitgevoerd op de scholen. Wij zijn dankbaar voor de inzet van directie en medewerkers in het realiseren van de doelstellingen van de PCPO Krimpenerwaard.

In de verschillende dorpskernen maken de acht scholen van de PCPO Krimpenerwaard dagelijks werk van boeiend en uitdagend onderwijs. Onze scholen zijn geen gebouwen. Het zijn gemeenschappen waar leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar ontmoeten in een omgeving van veiligheid en respect.

De naam PCPO Krimpenerwaard staat voor identiteit en kwaliteit. Deze worden zichtbaar in onze kernwaarden: *samen, christelijk, veilig, vertrouwd, ieder kind uniek, richtinggevend, eigenheid en stabiliteit.*

Identiteit staat voorop. Wij willen leven en handelen vanuit de boodschap van de Bijbel. Die tekent ons Jezus als onze Heiland en Verlosser. In Zijn spoor willen wij present zijn in het leven van kinderen. We nemen hen aan de hand bij hun eerste stappen in onze moderne maatschappij. Wij brengen hen kennis en vaardigheden bij, wij leren hen hoe je als mens verantwoordelijk bent voor je omgeving en de mensen die je ontmoet. Om die reden is ons motto: 'Geloof in onderwijs'. Wij kunnen ons leven en werken niet los zien van ons geloof in God, die als een Vader voor ons zorgt.

Tegelijkertijd gaat het om onderwijs; om leren en ontwikkelen. Ook daarvan geloven wij dat scholen van de PCPO het verschil maken. Onze leerstof doet ertoe, is actueel en houdt rekening met de verschillen tussen kinderen. Wij komen kinderen tegemoet in dat wat ze aankunnen, maar ook in de manier waarop zij leren. De één leert van verhalen en boeken, de ander door doen en ontdekken. Die afwisseling aan werkvormen kenmerkt ons lesgeven.

G.T. Tissink,
directeur-bestuurder

1. Algemeen

1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie) – 'geloof in onderwijs'

Kernactiviteiten

Het geven van kwalitatief goed christelijk onderwijs is de kernactiviteit van de PCPO Krimpenerwaard. Dat doen we vanuit een missie en met een visie.

Diverse onderwerpen zoals het gevoerde beleid, de financiën, visie op de toekomst en personeelszaken worden beschreven in de komende hoofdstukken.

Missie

De vereniging PCPO Krimpenerwaard heeft als doel 'het ontwikkelen, beschikbaar stellen en voor de toekomst waarborgen van kwalitatief hoogwaardig protestants-christelijk basisonderwijs'. Basis en uitgangspunt van ons onderwijs vormen het reddende en verlossende werk van Jezus Christus. Wij brengen onze identiteit tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers. Wij verwelkomen ouders/verzorgers en leerlingen die zich thuis voelen bij onze manier van werken en leven.

Visie

Voor de scholen van de PCPO Krimpenerwaard is ieder kind uniek. Kinderen worden gestimuleerd om hun van God ontvangen talenten te leren gebruiken in dienst van anderen en van de samenleving. Wanneer kinderen zich op deze manier kunnen ontplooiën en het beste uit zichzelf tevoorschijn kunnen laten komen, leren zij om niet alleen voor zichzelf te leven, maar van betekenis te zijn voor anderen. Om dit zo goed mogelijk te verwezenlijken zullen kinderen op de scholen van de PCPO in een sfeer van geborgenheid moeten kunnen opgroeien. Er wordt goed voor hen gezorgd, ze worden door de leerkrachten gekend en met liefde omringd.

Identiteit

Levensbeschouwelijk

- Wij willen onze leerlingen vertrouwd maken met de Bijbel als Gods woord en de daarop gebaseerde christelijke waarden en normen.
- Onze identiteit brengen wij tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers.

Pedagogisch

- Wij creëren een veilige, sfeervolle en uitdagende werk- en leeromgeving, waarin structuur geboden wordt en leerlingen gestimuleerd worden om zich te ontwikkelen.
- Ons onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen tot verantwoordelijke en zelfstandige mensen.

Didactisch

- Wij bieden gedegen onderwijs t.a.v. kennis en vaardigheden van onze leerlingen.
- Aandacht voor de sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling van de kinderen vinden wij erg belangrijk.

Maatschappelijk

- Onze scholen staan midden in de samenleving en stellen zich open voor nieuwe ontwikkelingen.
- Wij bevorderen de betrokkenheid en participatie van ouders, omdat onderwijs en opvoeding op school en in het gezin in elkaars verlengde liggen.

1.2 Juridische structuur

De vereniging PCPO Krimpenerwaard, opgericht in 2005 en gevestigd te Bergambacht.

De acht scholen gevestigd in Krimpen a/d Lek (De Wegwijzer), Bergambacht (De Ark), Gouderak (De Bron), Lekkerkerk (Eben-Haëzer), Ouderkerk a/d IJssel (Koningin Juliana-school en Koningin Wilhelminaschool) en Schoonhoven (Ichthusschool en De Rank) vertegenwoordigen ongeveer 1440 leerlingen en circa 145 personeelsleden. De scholen hebben elk hun eigen (lokale) karakter. Samen staan ze sterk en gaan ze nieuwe uitdagingen aan, gericht op de toekomst.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 24379256. Aan onze vereniging zijn geen nadere partijen verbonden.

1.3 Interne organisatiestructuur

Organisatiestructuur

Het bestuur van de PCPO Krimpenerwaard bestaat uit het algemeen bestuur dat de intern toezichthoudende functie uitoefent en de dagelijks bestuurder die als directeur-bestuurder alle bestuurstaken uitvoert. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' dat voorschrijft. De vereniging gaat daarbij uit van het Raad van Beheermodel (one-tierstructuur).

Het bestuur stelt voor de kerntaken het beleid vast. De toezichhoudende bestuursleden benoemen enkele aandachtsgebieden waaraan zij expliciet aandacht schenken, zoals identiteit, financiën, public relations, opbrengsten. In de bestuursvergaderingen wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en vindt toetsing plaats of een en ander verloopt binnen de beleidskaders.

De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onder hen ressorterende school. Zij leggen verantwoording af aan het bestuur. Vanuit het stafbureau worden de kerntaken gecoördineerd en wordt vormgegeven aan de bestuurlijke taak.

In het strategisch beleid wordt voor de periode 2016-2020 aangeduid wat de vereniging wil bereiken. Jaarlijks wordt aan de hand van een jaarplan de concretisering gepresenteerd. Aan het einde van een schooljaar wordt in een evaluatie op de activiteiten teruggeblikt. Op basis van het strategisch beleid worden door de scholen schoolplannen en jaarplannen geformuleerd.

Bestuurssamenstelling

De volgende functies zijn er binnen het bestuur:

Functie	Naam
Directeur-Bestuurder	G.T. Tissink
Voorzitter	L. Vermeulen
Vicevoorzitter	H.P. Bezemer
Secretaris	M. Blijleven-Kloppenburger
Penningmeester	Th. Simons
Bestuurslid	M.C. Cammeraat
Bestuurslid	J.F. de Vries
Bestuurslid	A.Y. de Boer

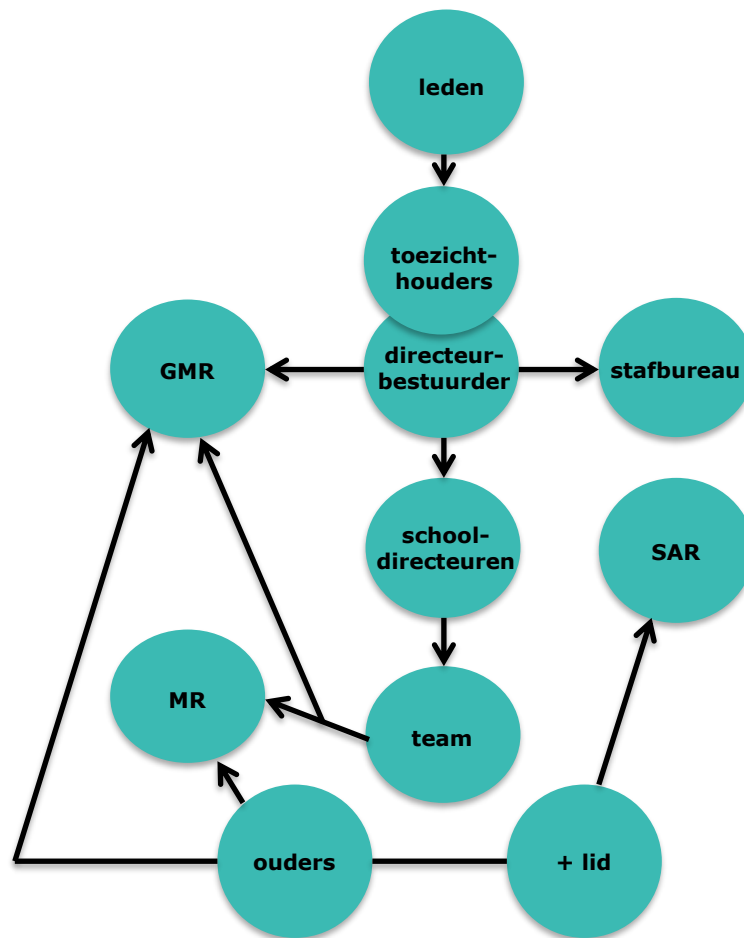
Leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen op de scholen per 1 oktober is weergegeven in de tabel. De lange termijnprognose blijft een geringe daling aangeven over het totaal. In de gemeente Krimpenerwaard is de opheffingsnorm voor alle kernen vastgesteld op 84. Deze nieuwe norm is ingegaan per 1 januari 2016.

School	2014	2015	2016	2017	Opheffingsnorm 2017
De Wegwijzer	152	139	144	140	84
De Ark	266	267	267	278	
De Bron	121	129	112	105	
Eben-Haëzer	147	142	132	132	
Koningin Wilhelminaschool	236	223	221	225	
Koningin Julianaschool	87	94	88	85	
Ichthusschool	142	149	165	171	
De Rank	319	304	311	303	
TOTAAL	1.470	1.447	1.440	1.439	

Organogram

Het organisatieschema hieronder maakt zichtbaar hoe de vereniging georganiseerd is.

Toelichting:

- leden: de ledenvergadering vormt het hoogste bestuursorgaan;
- toezichthouders: het algemeen bestuur met toezichthoudende taken; samen met de directeur-bestuurder vormen de toezichthoudende leden het bestuur in zin van de wet (bevoegd gezag);
- directeur-bestuurder: het dagelijks bestuur met uitvoerende bestuurstaken; samen met de intern toezichthouders vormt de directeur-bestuurder het bestuur;
- stafbureau: ondersteuning van directeur-bestuurder, toezichthoudende leden en scholen;
- schooldirecteuren: integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding op schoolniveau;
- MR (medezeggenschapsraad) en GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad): raad op school- dan wel verenigingsniveau die tot taak heeft instemming of advies te verlenen als het gaat om beleidsstukken;
- SAR (schooladviesraad): raad die tot taak heeft de plaatselijke betrokkenheid tussen school, ouders en achterban te stimuleren en de school te adviseren op het gebied van identiteit;
- team: personeelsleden op schoolniveau;
- ouders: ouders van leerlingen.

Leden van de vereniging

Op 1 januari 2017 waren 394 personen lid van de vereniging PCPO Krimpenerwaard. In 2017 waren er 3 aanmeldingen en 45 opzeggingen, wat resulteert in een aantal leden van 352 per 31 december.

1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Ieder jaar vindt methodeonderzoek plaats. Een methode wordt in 9 jaar afgeschreven. Binnen deze cyclus wordt, in de regel, het gehele methodebestand vernieuwd. Dit schooljaar was er vooral aandacht voor taalmethodes. Er is een toenemende trend in het aanbod van digitale methodes. Voordeel hiervan is dat er jaarlijks actuele lesstof beschikbaar is. Financieel levert het geen voordeel op. Niet meer de aanschaf van boeken, wel de kosten van licenties en kosten voor printwerk.

De toename van digitaal werken vraagt ook iets van de beschikbaarheid van hardware. Met de huidige opzet (1 computerlokaal per school of 4 computers per groepslokaal) is het steeds lastiger dit praktisch vorm te geven. Een werkgroep boog zich over de gewenste infrastructuur voor de toekomst. Dit leidde tot het besluit mini-laptops aan te schaffen voor de groepen 4 t/m 8 in een verhouding van ten minste 1 per 2 leerlingen. Om een goede internetverbinding mogelijk te maken is op alle scholen glasvezel aangelegd.

1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

De reguliere contacten met de gemeentelijke overheden zijn onderhouden. De meest aangelegen wijze is het voorbereiden en bijwonen van het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (OOGO). Daar waar nodig is op basis van casuïstiek contact gezocht met de betrokken ambtelijke dienst ^{en/of} wethouder (te denken valt aan huisvestingszaken).

In het kader van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor huisvesting en onderwijs is in 2017 door gemeentebestuur en schoolbesturen gewerkt aan het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP). Vanuit ieder bestuur hadden 2 vertegenwoordigers zitting in de werkgroep. Het IHP is eind december gepresenteerd aan de raad. Definitieve vaststelling vindt plaats na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018.

1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen" Professionalisering leerkrachten en schoolleiders

De leerkracht doet ertoe. Vanuit dit motto is er veel aandacht voor de scholing en ontwikkeling van medewerkers.

Ouderschapsverlof

Aan medewerkers wordt de mogelijkheid geboden ouderschapsverlof op te nemen. In 2017 maakten 9 personen hier gebruik van.

Stage

De scholen van PCPO Krimpenerwaard bieden jaarlijks ruimte aan studenten die in het kader van hun opleiding (PABO, ROC) stage moeten lopen. Met Hogeschool De Driestar in Gouda en de Marnixacademie te Utrecht zijn daarover specifieke afspraken gemaakt. Er zijn intern twee schoolleiders actief die de studenten begeleiden.

2 Governance

Interne beheersing en toezicht (Governance)

Er is sprake van scheiding van bestuur en toezicht, op basis van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'. In 2017 zijn 2 nieuwe toezichthouders aangetreden. Tijdens de jaarlijkse evaluatievergadering is opnieuw vorm gegeven aan de interne evaluatie.

Twee maal per jaar is er formeel overleg tussen bestuur en GMR. In 2017 werd één overlegmoment bestemd voor uitwisseling en afstemming en werd één avond gewijd aan een specifiek thema: Passend Onderwijs.

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

Er waren in 2017 geen nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Vermelding code goed bestuur

De PCPO Krimpenerwaard hanteert de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs', zoals vastgesteld door de leden van de PO-Raad.

2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting

Niet van toepassing.

2.4 Horizontale verantwoording

Het bestuur hecht belang aan een goed contact met omgeving en betrokkenen. Dit uit zich allereerst door presentie en een actieve bijdrage in alle relevante overleggen (SWV Passend Onderwijs, OOGO, bestuurlijke netwerken, enz.). In de jaarplanning is, volgens een vast patroon, ruimte ingericht voor een structureel, jaarlijks overleg met leden van de vereniging (ALV), GMR, directeuren en schooladviesraden.

Tweewekelijks wordt voor directie, GMR en bestuur een nieuwsbrief uitgegeven (Infowaard) met informatie over alle actuele en lopende ontwikkelingen. Voor personeelsleden verschijnt er tweemaandelijks een nieuwsbrief betreffende de interne, externe en onderwijskundige actualiteit. Leden worden via een nieuwsbrief/jaarverslag geïnformeerd vanuit de vereniging en ouders ontvangen nieuwsbrieven vanuit de scholen.

Daarnaast wordt jaarlijks tijd ingeruimd voor een bezoek aan de scholen. De directeur-bestuurder legt naast de tweemaandelijks voortgangsgesprekken met de directeur, jaarlijks per school een schoolbezoek af. De toezichthouders bezoeken ieder jaar een tweetal scholen en spreken daar met directie en het team en soms ook met ouders.

Dit totaal aan overleggen, bezoeken en nieuwsbrieven zorgt voor structuur en transparantie t.a.v. de interne en externe contacten en communicatie: de vereniging is 'in control'. Processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen.

Voor de processen die onder de verantwoordelijkheid van administratiekantoor Groenedijk Onderwijs Administratie vallen verwijzen wij naar de TPM-verklaring van genoemd kantoor.

3 Onderwijs

3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Het samenwerkingsverband Midden-Holland koos er voor om de financiering van de extra ondersteuning volledig anders vorm te geven. In het verleden vroegen scholen in het geval van een leerling met een specifieke ondersteuningsvraag extra budget aan bij het SWV. Dit bracht veel administratieve en bureaucratische last met zich mee. Nu ontvangen de scholen alle middelen in een vast bedrag per leerling. Dat scheelt heel veel werk en geeft ruimte en flexibiliteit in de vormgeving van passende ondersteuning. Bovendien geeft het de mogelijkheid om proactief te handelen. Bovenschools is een bescheiden knelpuntenpot beschikbaar. Hierop werd in 2017 nauwelijks een beroep gedaan.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

PCPO Krimpenerwaard deed een extra investering in de aanschaf van ICT. Voor de leerlingen van de groepen 4 t/m 8 is ten minste 1 (mini)laptop per 2 leerlingen beschikbaar, in verschillende situaties zelfs 1 op 1. Met de inzet van ICT willen scholen uitvoering geven aan meer eigenaarschap van leerlingen en vormen van gepersonaliseerd leren. De gezamenlijke educatieve uitgeverijen ontwikkelden het dashboard 'Momento', waarop vrijwel alle onderwijsmethodes bij elkaar zijn gebracht. De scholen willen zich de komende tijd bekwamen om vanuit deze omgeving leerlingen individueel te volgen en te begeleiden.

3.3 Onderwijsprestaties

Er was in 2017 geen formeel bestuursgesprek met de inspecteur. Wel waren er contacten met de inspectie i.v.m. de herstelopdracht voor PCB de Wegwijzer (Krimpen aan de Lek). Tijdens de tussenevaluatie bleek dat de school voldoende vorderingen maakte die leidden tot een voldoende beoordeling.

Ook binnen vereniging en scholen zelf is er al langere tijd aandacht voor de opbrengsten. Binnen het overleg van directie en IB'ers is nagedacht en gesproken over de formulering van streefnormen, zowel op het niveau van de vereniging als op het niveau van de school. In een format is dit verder uitgewerkt. Voor de PCPO hanteren wij een score op het landelijk gemiddelde. De scholen gaan uit van een ambitienorm gerelateerd aan de schoolpopulatie.

3.4 Onderwijskundige- en onderwijs programmatische zaken

Vanuit het strategisch beleidsplan en de schoolplannen is ingezet op de kernbegrippen eigenaarschap van leerlingen, leerrijke en uitdagende leeromgeving, samen leren en werken vanuit coöperatieve werkvormen. De scholen van PCPO Krimpenerwaard geven hier ieder op een eigen wijze invulling aan. Het eigenaarschap wordt zichtbaar in zaken als werken met data-muur en portfolio (bijv. De Ark). De leerrijke omgeving wordt ingevuld vanuit de principes van meervoudige intelligentie (bijv. De Rank), thematisch werken (bijv. Kon. Julianaschool) of geïntegreerd zaakvakkenonderwijs (bijv. Eben-Haëzer). Coöperatief leren krijgt gestalte in diverse verschijningsvormen (bijv. De Wegwijzer en Ichthusschool).

3.5 Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De scholen van PCPO Krimpenerwaard hanteren een open toelatingsbeleid. Toelating van leerlingen ligt in handen van de directeuren, verwijderden door de directeur-bestuurder. In 2017 was er geen sprake van verwijdering van leerlingen.

4 Kwaliteitszorg

4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar

Opbrengstgericht werken

Binnen de vereniging is er dit jaar gewerkt aan de verdere professionalisering van de personeelsleden waar het gaat om opbrengstgericht werken. De leerkracht doet er toe, de leerkracht heeft de sleutel tot het verhogen van de opbrengsten. We hebben dit gedaan vanuit de drie pijlers onder het opbrengstgericht werken: pedagogisch klimaat, kind-betrokkenheid en effectieve instructie. Daarbij zijn er tal van andere zaken uitgevoerd, zoals data-gesprekken, kind-gesprekken, klassenconsultaties, enz.

Cultuureducatie

Op de scholen van de vereniging wordt gewerkt met de cultuurkalender. Daarnaast worden diverse lokale initiatieven ontplooid. Het grootste deel van deze middelen gaat naar excursies en gastlessen, daarnaast is er ruimte om vanuit deze middelen te werken aan integratie van cultuuronderwijs in het reguliere curriculum.

Ontwikkelingen als gevolg van interne- en externe kwaliteitszorg

Er wordt gewerkt vanuit het document kwaliteitsbeleid. In het verlengde hiervan zijn nieuwe formats voor managementrapportages ontwikkeld. Deze rapportages zijn gekoppeld aan de verschillende dashboards die de directie ter beschikking staan: EFJ (financien) en Integraal (opbrengsten en tevredenheidspeilingen). In het najaar werd bekend dat het kwaliteitsprogramma Integraal ophoudt te bestaan. De directie heeft zich beraden op een vervangend programma. Dit is beschikbaar onder de naam Parnassys/WMK.

Prestatiebox

Conform geldende wet- en regelgeving zijn de middelen vanuit de Prestatiebox in 2017 ingezet voor de verschillende onderwerpen.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Met de invoering van Parnassys/WMK zullen in 2018 het kwaliteitsbeleid en het personeelsbeleid (voornamelijk de gesprekscyclus, POP en bekwaamheidsdossier) opnieuw vorm gegeven worden.

4.3 Afhandeling van klachten

Er zijn in 2017 geen klachten ingediend. In 1 situatie is de vertrouwenspersoon gevraagd actief te bemiddelen tussen 2 ouderparen. Dit is naar tevredenheid opgelost.

Zoals beschreven in de klachtenregeling van de vereniging beschikt het bevoegd gezag over ten minste één vertrouwenspersoon. In 2017 waren er twee vertrouwenspersonen actief binnen de vereniging. Met ingang van 1 augustus 2017 heeft de heer C. de Boer te kennen gegeven zijn functie te willen beëindigen. Dit verzoek is gehonoreerd. De ontstane vacature is vacant.

5 Onderzoek

5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden

Er zijn in 2017 geen tevredenheidspeilingen uitgezet. In het kader van het invoeren van een continurooster is op enkele scholen informatie verstrekt en een peiling onder ouders en personeel gehouden. PCB De Wegwijzer voerde het 5 gelijke dagenmodel in per 1 augustus 2017. CBS De Ark maakt die keuze per 1 augustus 2018. De Kon. Julianaschool en de Kon. Wilhelminaschool handhaven voorsnog de bestaande schooltijden.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het bestuur van de vereniging heeft zich beraden op de bestaande rechtsvorm. Het teruglopend aantal leden van de vereniging en de wijzigingen t.a.v. wetgeving en governance maken de vraag actueel of de stichtingsvorm in deze tijd meer passend is. In 2017 is een traject doorlopen van informatie en onderzoek. Dit is begeleid door een externe deskundige. In dit traject zijn directie, GMR en schooladviesraden nauw betrokken. Besluitvorming is voorzien begin 2018.

6 Internationalisering

6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Er is een toename van scholen die Engels aanbieden vanaf de kleutergroep. Op dit moment gebeurt dit binnen de PCPO Krimpenerwaard op 6 van de 8 scholen.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

7 Personeel

7.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis

Nieuwe directeur

Op de Ichthusschool in Schoonhoven ontstond een vacature voor de functie van directeur. Met ingang van 1 augustus 2017 is de heer N.J. Vink benoemd tot directeur.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage over 2017 bedraagt 3,19%. Dit wijkt in positieve zin af van het landelijk verzuimpercentage dat voor het primair onderwijs rond 6,1% ligt.

Scholing

De eigen interne Knikkeracademie biedt een breed aanbod van trainingen en cursussen. In 2017 werden 16 cursussen aangeboden. Hiervan werden er 7 verzorgd door externe partijen en 9 door eigen medewerkers. In totaal meldden zich ca. 145 deelnemers aan. Iedere cursus wordt geëvalueerd aan de hand van een evaluatieformulier. De deelnemers waarderen het aanbod en de kwaliteit van de cursussen in hoge mate.

De PCPO Krimpenerwaard sloot een overeenkomst met de Cadenza Highschool. Hierbinnen is voor de PCPO Krimpenerwaard een eigen e-learning omgeving ingericht. Iedere medewerker heeft een eigen inlogcode waarmee hij/zij toegang heeft tot een breed scala van e-learning-modules. Circa 50 medewerkers maakten hier gebruik van. Zij namen in totaal zo'n 90 cursussen af.

7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

In december 2017 werkten er totaal 148 personeelsleden binnen de PCPO Krimpenerwaard. In de loop van 2017 kwam de problematiek van het toenemend lerarentekort ook voor de scholen van de PCPO Krimpenerwaard steeds meer in beeld. Voornamelijk t.a.v. ziektevervanging leidde dat verschillende keren tot ongewenste situaties: groepen samenvoegen, directeur ^{en/of} IB'er voor de klas, een klas naar huis. De PCPO Krimpenerwaard voert een proactief beleid in de werving en benoeming van personeelsleden.

De invalpool waarbij de PCPO Krimpenerwaard is aangesloten bleek niet altijd aan de vraag te kunnen voldoen. Er was onvoldoende personeel beschikbaar.

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2017 is een aantal stakingsdagen georganiseerd. Medewerkers van de PCPO Krimpenerwaard hebben gedeeltelijk hieraan deelgenomen. Bij de niet stakers was er wel er-/herkenning t.a.v. de problematiek van salaris en werkdruk. Recent zijn voor de bestrijding van werkdruk extra middelen beschikbaar gekomen. In de loop van 2018 wordt binnen de teams gesproken over de inzet van deze middelen. Naar verwachting zal vooral worden gekozen voor de inzet van extra handen binnen de school.

7.4 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2017 zijn er geen personeelsleden uit dienst gegaan d.m.v. ontbinding bij de kantonrechter. De personeelsleden met een tijdelijke benoeming hebben in verband met de wet Werk en Zekerheid tijdig bericht ontvangen dat de tijdelijke benoeming niet automatisch zou worden verlengd. Na het gereedkomen van het bestuursformatieplan konden de meeste personeelsleden hun dienstverband voortzetten binnen de vereniging. Personeelsleden die zijn afgevlloed hebben passend outplacement aangeboden gekregen die voldoen aan de voorwaarden van het Participatiefonds.

8 Huisvesting

8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

De meerjarenonderhoudsplannen van alle gebouwen zijn doorgenomen en de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden hebben plaatsgevonden. Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met ons vaste contactpersoon van Ben van der Vlist Adviesburo uit Schoonhoven.

Voor onderhoud en verplichte keuringen hebben we diverse mantelcontracten lopen die bovenschools zijn afgesloten.

Jaarlijks doteren we bedragen aan de voorziening voor toekomstig onderhoud aan het gebouw. Bij de oudere schoolgebouwen in het bijzonder staan er grotere werkzaamheden op de planning. Ook het beheer van enkele openbare schoolpleinen wordt per 2018 door de Gemeente Krimpenerwaard weer overgedragen aan het schoolbestuur. Hiervoor is een extra dotatie gedaan om toekomstig onderhoud te bekostigen.

8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2017 hadden gemeente en schoolbesturen intensief overleg over het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Deze gesprekken hebben in december geresulteerd in een concept IHP dat aan de gemeenteraad is aangeboden. Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 is definitieve besluitvorming uitgesteld. Wel is een begin gemaakt met voorbereidende activiteiten die voortkomen uit het IHP. Concreet betekent dit dat voor CBS De Ark wordt gewerkt aan de voorbereiding van een haalbaarheidsonderzoek dat moet leiden tot (ver-)nieuwbouw. In het tweede deel van 2018 wordt eenzelfde traject voor PCB De Rank in gang gezet.

Het leerlingaantal op de Ichthusschool in Schoonhoven neemt sterk toe. Naar verwachting kan per teldatum 2018 een beroep gedaan worden op extra onderwijsruimte. Uitgaande van bestaande wet- en regelgeving zou dit pas in 2020 geëffectueerd kunnen worden. Partijen zijn in gesprek om eerder (2018?) extra ruimte te creëren. Uitgangspunt is semi permanente bouw.

9 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

9.1 De Samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten

In het kader van Passend Onderwijs maakt de PCPO Krimpenerwaard onderdeel uit van SWV PO Midden Holland 2814.

9.2 Ontwikkelingen bij/in relatie tot verbonden partijen

Samenwerkingsverband

Elke organisatie is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van bovengenoemd SWV. Het ondersteuningsplan is op dit niveau uitgangspunt voor het beleid.

Een van de uitgangspunten is thuisnabij onderwijs te geven en gebruik te maken van de expertise van collega-scholen in de nabije omgeving. Om die reden werken we in de Krimpenerwaard samen met de scholen van Onderwijs Primair. Regelmatig zijn er gezamenlijke studieochtenden waarin IB'ers en directeuren concrete afspraken maken over de invulling en vormgeving van passend onderwijs.

Internationale Schakelklas

Het gemeentebestuur van de Krimpenerwaard heeft het initiatief genomen tot het vormen van een Internationale Schakelklas (ISK) binnen de eigen gemeente. De gezamenlijke schoolbesturen hebben zich achter de plannen van de gemeente gesteld en voelen zich medeverantwoordelijk voor dit initiatief. Kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, komen voor een jaar naar de ISK, waarna zij zich aanmelden op een school in de eigen woonplaats. De ISK is gevestigd in CBS De Ark. Medewerkers vanuit de PCPO Krimpenerwaard zijn geschoold om aan deze doelgroep les te kunnen geven. Sinds 1 augustus valt de ISK geheel onder De Ark. Gemeente en schoolbesturen blijven gezamenlijk verantwoordelijk.

10 Financiën

Hieronder vindt u op hoofdlijnen de stand van zaken met betrekking tot de financiën van de vereniging en een verantwoording van de ingezette middelen over 2017. Ook voor 2017 geldt dat er binnen de wettelijke en eigen kaders is gewerkt aan het zo optimaal mogelijk inzetten van alle beschikbare middelen op basis van noodzaak en behoefte met daarbij solidariteit tussen de afzonderlijke scholen.

10.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting

De in deze paragraaf genoemde kengetallen geven inzicht in de financiële gezondheid van de organisatie. We hanteren de hieronder toegelichte kengetallen:

Weerstandsvermogen

Het vrije deel van het eigen vermogen minus (materiële) vaste activa uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen. Het verschaft inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan. De solvabiliteit is exclusief (1) en inclusief (2) de bestaande voorzieningen.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Liquiditeit wordt gedefinieerd als: de verhouding tussen de vlottende activa (som van de liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden. Een liquiditeit van groter dan 1 wordt doorgaans gekwalificeerd als voldoende.

Rentabiliteit

De rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief resultaat. Voor de onderwijssector is een rentabiliteit van 0% verdedigbaar, omdat het onderwijs geen winstoogmerk kent. Rentabiliteit wordt gedefinieerd als: het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten uit de gewone bedrijfsvoering.

Huisvestingsratio

Deze geeft weer welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting. Daaronder vallen ook de afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Kengetal	Formule	Norm	2017	2016	2015	2014
Weerstandsvermogen	Reserves / Totale lasten	10%-20%	13,44%	12,52%	10,51%	13,63%
Solvabiliteit 1	(Eigen vermogen excl. Voorzieningen) / Balanstotaal	>20%	68,22%	72,70%	78,24%	77,43%
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen + Voorzieningen) / Balanstotaal	>20%	80,27%	80,00%	-	-
Liquiditeit	Vlottende activa / Vlottende passiva	>0,5 en <1,5	3,12	2,89	2,23	2,37
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / Totale baten	>0% en <5%	0,77%	0,68%	-0,85%	0,91%
Huisvestingsratio	Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen / totale lasten * 100		8,19%	7,82%	7,50%	-

De tabel met kengetallen laat zien dat vrijwel alle kengetallen van de PCPO Krimpenerwaard zich binnen of boven de gestelde bandbreedtes bewegen. Daarmee voldoen deze cijfers aan de eisen die door het bestuur en de overheid gesteld zijn. Verder geven de kengetallen aan dat PCPO Krimpenerwaard een financieel gezonde organisatie is. Vanuit de controle en beheersing van de beschikbare middelen wordt zo goed als mogelijk gezocht naar zinnige en noodzakelijke investeringen.

Voor de streefwaarden geldt dat de norm gekozen is die de PO-raad, in navolging van de commissie DON, voor organisaties van de omvang van de PCPO Krimpenerwaard heeft vastgesteld. Bij het weerstandsvermogen is hier van afgeweken en is de bovengrens voor nu op advies van een controlerende accountant gesteld op 20% waar het advies 10% is. Gezien de kleinschaligheid van de vereniging en de risico's die in de continuïteitsparagraaf beschreven zijn, is er door het bestuur voor gekozen om te streven naar een weerstandsvermogen > dan 10%. Intern bekijken we met elkaar waar opgebouwd vermogen zo goed als mogelijk ingezet kan worden ten gunste van het primaire proces zonder daarbij de risico's en het belang van reserves uit het ook te verliezen.

10.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

In vergelijking met vorig jaar, hebben zich geen opvallende of onvoorziene zaken voorgedaan. De materiële vaste activa is iets afgenomen als gevolg van het opschonen van de activelijsten op ICT gebied en diverse herinvesteringen die gedaan of gaande zijn. Daarnaast is er ook dit jaar een waarborgsom betaald voor ICT middelen. De liquide middelen zijn als gevolg van de netto opbouw van voorzieningen en het positieve resultaat gestegen ten opzichte van vorig jaar.

Balans per 31-12-2017 en 31-12-2016

Activa(€)	31 december 2017	31 december 2016
Materiele vaste activa	1.633.863	1.673.662
Financiële vaste activa	45.650	32.700
Vorderingen	519.001	454.676
Liquide middelen	1.684.647	1.398.002
Totaal	3.883.161	3.559.040
Passiva (€)		
Eigen vermogen	2.649.045	2.587.440
Voorzieningen	468.057	259.951
Kortlopende schulden	705.398	640.969
Langlopende schulden	60.661	70.680
Totaal	3.883.161	3.559.040

10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Bij het opstellen van de begroting 2017 is uitgegaan van alle baten die met zekerheid zouden komen en de baten die met vrij veel zekerheid zouden komen. Dit is een voorzichtige benadering, maar geeft in ieder geval een vrij grote mate van zekerheid dat er niet met baten gerekend wordt die erg onzeker zijn. Deze werkwijze maakt voor een groot deel dat de baten in zijn geheel hoger zijn dan begroot. Vanwege de zeer late (oktober 2017) definitieve zekerheid over de bekostiging van schooljaar 2016-2017 vanuit het rijk, zijn niet alle rijksmiddelen ingezet. Ook is er een naheffing ontvangen over schooljaar 2015-2016. Verder zijn er meer baten als gevolg van detachering van (inval)personeel, een premierestitutie van de collectieve verzuimverzekering, nabetalingen van middelen voor de opvang van vreemdelingen-^{en}/of asielzoekerskinderen en groeibijdragen.

Hieronder de ontvangen baten over 2017 afgezet tegen de begroting 2017 en de realisatie 2016.

Baten (€)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Rijksbijdragen	7.555.020	7.228.047	7.301.139
Overige overheidsbijdragen en – subsidies	83.940	53.669	65.906
Overige baten	369.077	173.562	270.641
Totaal Baten	8.008.037	7.455.278	7.637.686

Aan de lasten kant zijn de personele kosten hoger dan begroot, maar niet zoveel hoger als de extra baten die voor personeel ontvangen zijn. Dit heeft te maken met het Eigen Risico Dragerschap wat aangegaan is per 01-07-2016. Vanwege het relatief lage verzuim, is hier een inverdieneffect van € 80.000 gerealiseerd.

De leermiddelen, met name op ICT gebied, zijn behoorlijk duurder geweest dan vooraf ingeschat.

Lasten (€)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Personele lasten	6.041.576	5.673.971	5.691.486
Afschrijvingen	326.873	262.445	284.420
Huisvestingslasten	644.837	615.265	589.301
Overige instellingslasten	932.442	960.850	1.021.338
Totaal Lasten	7.945.728	7.512.531	7.586.544

10.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en vorig jaar

Zowel de baten als lasten laten een afwijking zien ten opzichte van de begroting. Veel afwijkingen hebben met elkaar te maken. Als gevolg van extra baten van detachering van invalpersoneel via de invalpool, zijn er extra salarislasten. Als gevolg van de groei-bijdragen, zijn er meer salarislasten i.v.m. de inzet van die middelen en als gevolg van ontvangen middelen voor vreemdelingen-^{en/of} asielzoekerskinderen zijn er ook meer lasten aan de personele en materiële kant om dit onderwijs vorm te geven. Toch zijn niet alle ontvangen baten ingezet omdat een deel daarvan (vaststelling rijksmiddelen over 2016-2017) dermate laat beschikbaar kwamen, dat er geen verantwoorde extra uitgaven meer gedaan konden worden in boekjaar 2017.

Het resultaat over 2017 is ongeveer € 125.000 positiever dan voorzien. Het grootste deel van dit bedrag wordt veroorzaakt door meevallend verzuim in 2017 waardoor een aanzienlijk deel van het budget voor vervangend personeel niet ingezet is. Zoals in overleg met Raad van Beheer en de GMR besloten is, wordt dit bedrag in een bestemmingsreserve geplaatst en niet ingezet in de reguliere exploitatie. Tot de bestemmingsreserve op gewenst niveau is, zal deze werkwijze gehandhaafd blijven.

In 2017 is ook een voorziening gevormd van € 68.000 voor personeel dat in het verleden BAPO gespaard heeft en dat in de toekomst op gaat nemen. Hiermee is een langlopend dossier afgerond.

Qua huisvesting is er met de gemeente Krimpenerwaard gesproken over de schoolpleinen die nog in beheer zijn bij de gemeente. Gezien de doordecentralisatie van het groot onderhoud in 2015, is overeengekomen dat de PCPO Krimpenerwaard ook financieel verantwoordelijk wordt voor deze pleinen. Om dat in de toekomst te kunnen bekostigen is er een extra dotatie gedaan in de voorziening groot onderhoud van € 35.000.

Gezien de recente grote ICT ontwikkelingen binnen de vereniging en de daarbij behorende investeringen die (deels) gedaan zijn in 2017, is alle verouderde en vervangen activa op ICT gebied versneld afgeschreven. Dit bracht ongeveer € 65.000 aan kosten met zich mee.

In vergelijking met 2016 laten vrijwel alle baten en lasten een stijging zien. Groeibekostiging, middelen voor de Internationale Schakelklas en stijgende lasten en bekostiging zijn hier de oorzaken van. Ook het in dienst nemen van meer vast personeel om in de vervangingsbehoefte te voorzien zorgt voor meer lasten. Op hoofdlijnen is het beleid ongewijzigd en zijn de afwijkingen 1 op 1 te verklaren. Voornamelijk de laatste maanden van 2017 hadden we veel moeite voldoende (inval)personeel te vinden. De kosten voor werving zijn opgelopen en ook het aantal fte wat in dienst kwam was hoger dan noodzakelijk. Hiermee hebben we een poging gedaan toekomstig personeelstekort voor te zijn.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Totaal Baten	8.008.037	7.455.278	7.637.686
Totaal Lasten	7.945.728	7.512.531	7.586.544
<i>Saldo Baten en Lasten</i>	<i>62.309</i>	<i>-/- 57.253</i>	<i>51.141</i>
Financiële Baten en Lasten	-704	-925	462
Resultaat	61.605	-/- 58.178	51.603

Er zijn diverse investeringen gedaan, zoals opgenomen in de investeringsplanning van 2017. Deze zijn lager dan het afschrijvingstotaal. Ook voor de toekomst is het streven om de investeringen en afschrijvingen meerjarig in balans te houden.

10.5 Toelichting op het investeringsbeleid Investerings en afschrijven over 2017 (€)

	Investerings	Afschrijving
Gebouwen en terreinen	0	5.816
Technische zaken	0	21.240
Meubilair	21.700	66.247
ICT	178.940	163.791
Onderwijs Leer Pakket en apparatuur	86.433	69.778
Totaal	287.074	326.873

10.6 Toelichting op kasstromen en financiering

Behoudens de in de voorgaande paragrafen beschreven zaken, hebben zich vrijwel geen opvallende zaken voorgedaan in 2017. Conform de meerjarenonderhoudsplanning is het onderhoud op de scholen uitgevoerd, waarvan de kosten aan de voorziening zijn onttrokken. Deze voorziening is verder opgebouwd om aan de toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de meerjarenonderhoudsplanningen te kunnen voldoen. De verwachting is dat deze voorziening over alle panden gezien de komende 30 jaar een positief saldo laat zien bij de meerjarige meegenomen dotatie. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat de rijksmiddelen onvoldoende zijn om een toereikende dotatie te doen, deze worden aangevuld met reguliere middelen.

Ook de gratificaties voor diverse jubilea zijn onttrokken aan de daarvoor bestemde voorziening en de voorziening is verder opgebouwd conform geldende richtbedragen. Dit geldt ook voor de voorziening voor Duurzame Inzetbaarheid.

Vanuit de diverse bestemmingsreserves, waaronder 'nieuwbouw', zijn middelen onttrokken om de voorziene kosten daarvan te dekken.

Hieronder de stand van de diverse (bestemming)reserves en voorzieningen per 31-12-2017 en 01-01-2017:

Reserves en eigen vermogen per 31-12-2017 en 01-01-2017 (€)

	31-12-2017	01-01-2017
Algemene reserve	1.441.516	938.483
Reserve personeel	0	514.768
Reserve bovenschools	492.370	441.948
Bestemmingsreserve bovenschools	120.000	70.000
Reserve nieuwbouw	33.198	50.554
Overige reserve (privaat)	561.961	571.686
Totaal Eigen vermogen	2.649.045	2.587.440

Voorzieningen per 31-12-2017 en 01-01-2017 (€)

	31-12-2017	01-01-2017
Voorziening onderhoud	330.830	192.545
Voorziening jubilea en Duurzame inzetbaarheid	137.227	67.407
Totaal Voorzieningen	468.057	259.951

Voor twee panden is in 2015 een VVE opgericht, een derde in 2017. Het betreft Multifunctionele Accommodaties waarvan het beheer bij een VVE ligt waarin de vereniging PCPO Krimpenerwaard zitting heeft. De lasten van de investeringen die gedaan zijn, lopen via de VVE. Voor de vereniging geldt dat dit een gering financieel risico met zich meebrengt omdat er liquide middelen voor de afschrijving en opbouw van een onderhoudsvoorziening in de VVE moeten worden ondergebracht. Dit heeft invloed op de getallen en het beschikbare vermogen om te investeren en uitgaven-pieken op te vangen.

10.7 Informatie over financiële instrumenten

Niet van toepassing.

10.8 In control statement

Niet van toepassing.

10.9 Treasurybeleid

Naar aanleiding van het bestaan van overtollige liquiditeiten alsmede de invoering van de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" (Officieel: Regeling van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670) houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten; gepubliceerd in Staatscourant nr. 30576 d.d. 15 juni 2016) is het te voeren beleid inzake het vermogensbeheer binnen de PCPO Krimpenerwaard vastgelegd in het treasurystatuut.

10.9.1 Beschrijving van het beleid

De vereniging hanteert een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

10.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk

De vereniging hanteert een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. De vereniging heeft, overeenkomstig het treasurystatuut, een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen bij de huisbankier, die

voldoen aan een minimale single A-rating. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. Dit beleid zal in 2018 niet worden veranderd.

De interne verantwoording over treasury-activiteiten vindt plaats door de directeur-bestuurder aan de Raad van Toezicht door middel van de periodieke managementrapportages. Externe verantwoording vindt plaats door middel van het bestuursverslag.

10.9.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten

De PCPO Krimpenerwaard belegt of leent geen middelen. Ook is er geen sprake van derivaten of andere financiële producten anders dan in 10.9.2 genoemd.

10.10 Continuïteitsparagraaf

10.10.1 A. 1 Kengetallen 2017 tot en met 2017 + 5

		Personeel					
Functiegroep		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Onderwijzend personeel	Bezetting (wtf)	72.83	73.5	74.17	74.84	75.51	76.18
Management / Directie	Bezetting (wtf)	8.62	8.6	8.6	8.6	8.6	8.6
Overige medewerkers	Bezetting (wtf)	10.82	11.49	12.16	12.83	13.5	14.17
Totaal		92.27	93.59	94.93	96.27	97.61	98.95
		Leerlingen					
Teldatum 1-10		1439	1441	1445	1440	1425	1415

Voor 2017 t/m 2018 zijn de prognosecijfers ingevuld met de kennis van nu. De verwachting is dat er een zeer lichte stijging zal plaatsvinden van het aantal personeelsleden. De Rijksbesteding zal in 2019 iets stijgen, in 2022 volgens verwachting weer. Dit heeft te maken met de toegekende extra middelen tegen de werkdruk. De verwachting is dat deze middelen voor een aanzienlijk deel voor personeel ingezet zullen worden. Door de daling van het aantal leerlingen is het effect op de totale fte's gering.

10.10.2 A. 2 Meerjarenbegroting 2017 tot en met 2017 + 5

In de onderstaande tabel de raming voor de balans van de komende jaren.

Balans 2017 t/m 2022 (€)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Balans						
Vaste Activa	1.679.513	1.610.000	1.710.000	1.710.000	1.710.000	1.710.000
Immaterieel	0	0	0	0	0	0
Materieel	1.633.863	1.600.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
Financieel	45.650	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vlottende Activa	2.203.648	2.075.000	2.075.000	2.025.000	1.925.000	1.925.000
Voorraden	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	519.001	475.000	475.000	475.000	475.000	475.000
Effecten	0	0	0	0	0	0
Liquide Middelen	1.684.647	1.659.942	1.733.853	1.797.008	1.837.066	1.772.124
Totaal Activa	3.883.161	3.744.942	3.918.853	3.982.008	4.022.066	3.957.124
Eigen Vermogen	2.649.045	2.584.942	2.668.853	2.732.008	2.712.066	2.692.124
Algemene Reserve	1.441.516	1.377.413	1.461.324	1.524.479	1.504.537	1.484.595
Bestemmingsreserves	1.207.529	1.207.529	1.207.529	1.207.529	1.207.529	1.207.529
Overige reserves	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	468.057	460.000	550.000	550.000	610.000	565.000
Langlopende schulden	60.661	55.000	50.000	45.000	40.000	35.000
Kortlopende schulden	705.398	645.000	650.000	655.000	660.000	665.000
Totaal Passiva	3.883.161	3.744.942	3.918.853	3.982.008	4.022.066	3.957.124

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid. Dat wil zeggen dat er binnen de middelen die beschikbaar zijn, een (nagenoeg) sluitende begroting zal worden gepresenteerd. De afspraken en uitgangspunten zijn vastgelegd in het Algemeen Financieel Beleid van de vereniging. Dit beleid is in 2017 herzien en door de diverse geledingen goedgekeurd, daarnaast aangevuld met diverse relevante bijlagen.

Alle momenteel bekende baten, lasten en toekomstige (onderhoud- en investering) verplichtingen zijn meegenomen in de meerjarencijfers. Daar waar onzekerheden en risico's voorzien zijn, is gewerkt met stelposten. Een belangrijke onzekerheid is de ontwikkeling van de loonkosten in combinatie met de bekostiging. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van evenwicht tussen kostenstijging en bekostiging.

Conform de meerjareninvesteringsplanning zullen de investeringen uitgevoerd worden. De verwachting is dat dit meerjarig gezien in zijn totaliteit min of meer in evenwicht zal zijn met het bedrag dat aan afschrijvingen opgenomen is, met een piek in 2018 waar er naar verhouding veel activa vervangen zal moeten worden. De beschikbare liquide middelen zijn ruimschoots voldoende om deze investeringen te dragen.

De voorzieningen laten de komende jaren een geringe stijgende lijn zien. In het kader van de doordecentralisatie van het buitenonderhoud zal er gedoteerd gaan worden om de onderhoudsvoorziening op peil te krijgen. Binnen de door het rijk toegekende middelen zal dit gezien de staat van de gebouwen niet toereikend zijn. Er zullen middelen vanuit andere budgetten gebruikt moeten worden om de voorziening op gewenst niveau te krijgen. De verwachting is dat er een IHP gesloten wordt binnen de gemeente Krimpenerwaard waardoor panden met een negatieve exploitatie neutraal zullen worden. Dit vraagt echter wel de nodige investeringen. Bij het schrijven van deze continuïteitsparagraaf is daar nog onvoldoende zicht op. Op basis van overleg met het extern advies bureau is dit voor nu neutraal opgenomen. Gedurende de komende jaren zal nauwlettend gekeken worden wat de mogelijkheden en gevolgen zijn van de investeringen bij deze ontwikkelingen.

Voor de 3 MFA-locaties is door de Vereniging van Eigenaren een voorziening aangelegd. Deze lasten zullen rechtstreeks in het resultaat van het betreffende jaar opgenomen worden en zijn zodoende geen onderdeel van de voorziening groot onderhoud die hier genoemd wordt. Jaarlijks wordt de jaarrekening van de VVE gecontroleerd door de accountant.

De volgende punten zijn meegenomen in de raming van baten en lasten:

- De ontwikkeling van het aantal leerlingen;
- De verwachte ontwikkeling van het aantal FTE's zoals boven beschreven;
- De stijging van de gemiddelde leeftijd, inclusief de daarbij behorende stijging van de GGL;
- De te verwachten kosten van het budget duurzame inzetbaarheid en ouderschapsverlof;
- Gestegen loonkosten als gevolg van de cao en een verwachte stijging van de lonen in 2018 en verder;
- Een stelpost voor schommelingen in de werkgeverslasten;
- Een aantal stelposten als gevolg van de beschreven risico's zoals beschreven in de risicoparagraaf.

Baten en lasten als gevolg van recent gesloten akkoorden, zijn niet meegenomen in de cijfers wanneer de omvang van de baten niet door de overheid zijn vrijgegeven.

Voor alles geldt echter dat de realiteit snel kan veranderen en dat boven- en onderstaande cijfers het beeld zijn met de kennis van nu.

Raming van baten en lasten 2017 t/m 2022 (€)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Baten	8.008.037	7.896.788	7.933.218	7.945.783	7.885.495	7.885.495
Rijksbijdragen	7.555.020	7.633.200	7.694.397	7.711.920	7.651.632	7.651.632
Overige overheidsbijdragen en subsidies	83.940	65.640	63.615	63.615	63.615	63.615
College-, cursus- en/of examengelden	0	0	0	0	0	0
Baten in opdracht van derden	0	0	0	0	0	0
Overige baten	369.077	197.948	175.206	170.248	170.248	170.248
Lasten	7.940.270	7.960.890	7.849.306	7.882.628	7.905.437	7.905.437
Personeelslasten	6.041.576	6.178.396	6.087.467	6.131.558	6.184.067	6.184.067
Afschrijvingen	326.873	338.914	330.316	319.547	289.847	289.847
Huisvestingslasten	644.837	613.976	608.176	608.176	608.176	608.176
Overige lasten	932.442	829.604	823.347	823.347	823.347	823.347
Saldo baten en lasten	62.309	-64.102	83.912	63.155	-19.942	-19.942
Saldo fin. bedrijfsvoering (rentebaten -/- rentelasten)	-704	0	0	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	61.605	-64.103	83.911	63.155	-19.942	-19.942

Voor zover mogelijk zijn ook de kosten van de risico's zoals beschreven in de risicoparaagraaf als stelpost opgenomen voor een gemiddelde waarde van de kans maal de impact. Dit blijft moeilijk te voorzien en vormt een beperkt risico voor de resultaten in de komende jaren, zowel negatief als positief.

Er zijn momenteel geen grote contractactiviteiten voorzien die zorgen voor een reële impact op bovenstaande cijfers.

Zoals in de meerjareninvesteringsplanning opgenomen, zullen er in 2018 ICT investeringen gedaan worden. Dit betreft de vervanging van bestaande activa en een uitbreidingsinvestering die in de MJB is opgenomen.

Zoals eerder geschreven lopen er gesprekken met de gemeente voor de (ver)nieuwbouw van een aantal panden die niet meer voldoen voor het onderwijs van nu. Concrete bedragen of gevolgen voor de meerjarencijfers zijn nog niet te noemen. Er wordt voor deze panden conform MJOP gedoteerd, het onderhoudsniveau is echter laag waardoor daar ruimte ligt om eventuele toekomstige verplichtingen of investeringen te dragen.

10.10.3 B.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Voor wat betreft de werking van de Administratieve Organisatie verwijzen wij naar het Handboek Administratieve Organisatie. Voor de Interne Controle verwijzen wij naar het Algemeen Financieel beleid en de bijlagen daarvan. Daarnaast zijn er zaken uitbesteed aan het administratiekantoor en zijn er afspraken gemaakt in een Service Level Agreement. Het administratiekantoor is in bezit van een TPM-verklaring wat de uitbesteedde zaken borgt. Binnen de organisatie wordt er gewerkt met een vaste cyclus voor wat betreft Planning en Control.

Meerdere keren per jaar worden de bekende risico's voor de vereniging besproken en getoetst op realisme en aanwezigheid. Daarnaast wordt er gekeken naar nieuwe risico's die opdoen. In samenspraak met de Raad van Beheer, GMR en directeuren wordt er al naar gelang noodzaak opgetreden of worden er plannen bijgesteld. Voor de opbrengsten hiervan over 2017, verwijzen wij naar onderstaande paragraaf.

10.10.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Hieronder zijn de belangrijkste risico's op een rij gezet. Dit zijn defensieve getallen naast de opgenomen stelposten in de meerjarenbegroting. Het gaat hier om onvoorziene, te-genvallende afwijkingen ten opzichte van de verwachte kosten die meerjarig al zijn groot.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans dat risico zich voordoet (b)	Berekende verwachte impact (a x b)
Tegenvallende leerlingaantallen ten opzichte van MJB	€ 300.000	4	€ 150.000
Wet Werk en Zekerheid en transitievergoeding / arbeidsconflicten	€ 200.000	3	€ 50.000
Onvoldoende bekostiging (buiten)onderhoud (o.a.) door de decentralisatie	€ 200.000	5	€ 150.000
Vergrijzing personeelsbestand en DiOw verplichtingen	€ 100.000	4	€ 50.000
Niet kunnen krijgen / vasthouden van goed personeel	€ 250.000	5	€ 187.500
Eigen Risicodragerschap Ziekteverzuim	€ 200.000	4	€ 100.000
Passend Onderwijs	€ 100.000	3	€ 25.000

Kans:

- 1. Zeer onwaarschijnlijk <5%
- 2. Onwaarschijnlijk 5% <> 10%
- 3. Waarschijnlijk 10% <> 25%
- 4. Meer dan waarschijnlijk 25% <> 50%
- 5. Zeer waarschijnlijk 50% <> 100%

Bovenstaande laat zien dat PCPO Krimpenerwaard diverse risico's onderkent, de som hiervan is € 712.000.

Hieronder volgt er per thema een korte toelichting met daarbij de ondernomen of uit te voeren acties.

1. Leerlingenrimp met de gevolgen daarvan

Het aantal leerlingen laat al een aantal jaren een gestage krimp zien. Volgens externe prognoses lijkt dat de komende 3 à 4 jaar nog aan te houden. De werkelijkheid in combinatie met de prognoses van de directeuren geven een ander beeld. Dat vraagt om alertheid en formatief scherp sturen. Gezien de onzekerheid van deze prognoses is het lastig meerjarige plannen te maken met betrekking tot het personeel. In de tijd van toenemende schaarste van lesgevend personeel is het lastig de 'flexibele schil' van personeel groot genoeg te houden om te kunnen anticiperen op doorzettende krimp. Het opzetten van een interbestuurlijke invalpool waardoor een overschot aan (inval)personeel extern in te zetten is, helpt dit risico beheersbaar te houden.

2. Wet Werk en Zekerheid en transitievergoeding

De hierboven genoemde flexibele schil aan (inval)personeel wordt kleiner, mede gezien de Wet Werk en Zekerheid. Daarbij is de keuze uit nieuw personeel kleiner wat maakt dat we noodgedwongen soms personeel moeten aannemen waarvan niet helemaal zeker is of het passend is bij de organisatie. Dat vergroot de kans op verplichtingen bij het afscheid nemen van deze personeelsleden. Op dit moment lijkt dat risico klein, maar de verwachting is wel dat dit de komende jaren zal toenemen.

3. Huisvesting

Diverse schoolgebouwen zijn meer dan 40 jaar oud en brengen (te) veel kosten met zich mee. Sowieso is het vrijwel onmogelijk om de rijksbijdragen en de lasten qua huisvesting in balans te krijgen. Momenteel wordt met de gemeente Krimpenwaard gewerkt aan een Integraal Huisvesting Plan waarbij gekeken wordt wat er in gezamenlijkheid gedaan kan worden op het gebied van renovatie of (ver)nieuwbouwen. Deze gesprekken verlopen constructief en zijn naar verwachting medio 2018 opgenomen in een IHP. De kans is aanzienlijk dat dit IHP voor de duurste panden zal zorgen voor spoedige (ver)nieuwbouw waardoor de kosten meer in balans zullen komen met de inkomsten.

4. Vergrijzing personeelsbestand

Het aantal medewerkers die recht hebben op en gebruik maken van de regeling voor Duurzame Inzetbaarheid van de oudere werknemers, stijgt. Teneinde dit goed in kaart te brengen en hierop te anticiperen, is er een voorziening gevormd waarin de voorziene lasten hiervan opgenomen zijn. Daarmee dekken we een belangrijk deel van dit risico. De opname van het reguliere budget zonder eerst te sparen, is echter lastig in kaart te brengen omdat dit jaarlijks bij het opstellen van de formatieplannen kan veranderen. De verwachting is dat meer mensen gebruik gaan maken van deze regeling en de lasten meerjarig gezien zullen stijgen. We informeren hier actief naar bij medewerkers en hebben hier ook meerjarig een bedrag voor opgenomen in de begroting.

5. Aantrekken nieuw personeel

Gaandeweg 2017 werd het steeds lastig om voldoende goed gekwalificeerd personeel te krijgen om de vacatures ingevuld te krijgen. Waar dit eerst enkel bij invalers het geval leek, zien we het nu breder. De verwachting is dat dit de komende jaren in toenemende mate een probleem zal worden waardoor het risico aanzienlijk is dat we om concurrerend te blijven meer geld moeten uittrekken om mensen aan te trekken en vast te houden. Een oplossing voor dit risico is op dit moment niet voorhanden.

6. Passend Onderwijs

De invoering van het Passend Onderwijs stelt ons voor verschillende uitdagingen. Dit geeft met name uitdagingen bij het zoeken van de juiste expertise en het werkbaar houden van de werkzaamheden van de leerkrachten. Zowel in het lesgevende deel als bij de administratieve kant van het verhaal. De uitdaging is hier om zoveel als mogelijk passende plaatsen te bieden aan de leerlingen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd en om aan de andere kant het welbevinden van het personeel en de andere leerlingen in het oog te houden. Het vrijgeven van de middelen door het Samenwerkingsverband helpt om hier preventief mee aan de slag te gaan.

7. Eigen Risico Dragerschap ziekteverzuim

Vanaf 1 juli 2016 zijn we Eigen Risico Drager voor wat betreft het ziekteverzuim. Op basis van historische gegevens omtrent verzuim is deze keuze in samenspraak met de diverse geledingen gemaakt. De besparing op de premie in combinatie met vrijheid van inzet personeel, lijkt rendabel. Zowel in geld als in flexibiliteit en kwaliteit. Er is hier wel een risico aan verbonden. Het is denkbaar dat in een zeker jaar de verzuimkosten hoger zijn dan de bespaarde premie. Zodoende is er een bestemmingsreserve gevormd die de komende jaren tot het gewenste niveau gevuld zal worden.

10.10.5 B.3 Rapportage toezichhoudend orgaan

Verslag toezichhoudend bestuur

In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur', die een scheiding tussen bestuur en intern toezicht vereist, wordt in dit verslag een apart hoofdstuk besteed aan het interne toezicht. Dit hoofdstuk is geschreven door de interne toezichthouders ofwel de toezichthoudende bestuursleden.

Wettelijke basis

De wet schrijft voor dat interne toezichthouders ten minste belast zijn met:

- het goedkeuren van het meerjarig strategisch beleidsplan, de begroting en het jaarverslag;
- toezicht op naleving door bestuur van wettelijke verplichtingen en de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs';
- toezicht op de doelmatige en rechtmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen;
- het aanwijzen van een accountant;
- het afleggen van verantwoording in het jaarverslag.

Bestuursvorm

Sinds 2012 is het bestuursmodel "Raad van Beheermodel" (one-tier-structuur) officieel van kracht. Wij hanteren en passen de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' toe. Het bestuur van de PCPO Krimpenerwaard bestaat uit het algemeen bestuur dat de intern toezichthoudende functie uitoefent en de dagelijks bestuurder die als directeur-bestuurder alle bestuurstaken uitvoert. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' voorschrijft.

Samenstelling

Functionele scheiding

Voorzitter	L.H. Vermeulen	Toezichthoudend
Vicevoorzitter	H.P. Bezemer	Toezichthoudend
Secretaris	M. Blijleven-Kloppenburg	Toezichthoudend
Penningmeester	Th. Simons	Toezichthoudend
Bestuurslid	A.Y. Boer	Toezichthoudend
Bestuurslid	W.M. Cammeraat	Toezichthoudend
Bestuurslid	J.F. de Vries	Toezichthoudend
Directielid	G.T. Tissink	Bestuurlijke taak

Toezichthoudende bestuursleden

De toezichthoudende bestuursleden (per 31 december 2017) zijn in onderstaand overzicht weergegeven. In het kader van transparantie en ter voorkoming van mogelijke belangenverstremgeling zijn ook de nevenfuncties van de interne toezichthouders opgenomen.

Naam en woonplaats	Functie in toezichthoudend bestuur	Nevenfuncties	(Her-)benoeming
de heer L.H. Vermeulen, Ouderkerk a/d IJssel	voorzitter		herbenoemd op 01-06-2017
de heer H.P. Bezemer, Ammerstol	vicevoorzitter		aangetreden op 01-06-2016
de heer Th. Simons, Ouderkerk a/d IJssel	penningmeester		aangetreden op 01-06-2015
Mevrouw M. Blijleven-Kloppenburg, Schoonhoven	secretaris		herbenoemd op 01-06-2017
de heer W.M. Cammeraat, Bergambacht	algemeen bestuurslid		aangetreden op 01-06-2015
De heer A.Y. Boer, Krimpen a/d Lek	algemeen bestuurslid		aangetreden op 01-06-2017
De heer J.F. de Vries, Ouderkerk a/d IJssel	algemeen bestuurslid		aangetreden op 01-06-2017

Taken en bevoegdheden

Jaarrekening

Het toezichthoudend bestuur heeft het jaarverslag en de jaarrekening 2016 goedgekeurd en constateerde dat het voldoet aan de eisen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook de begroting voor het kalenderjaar 2018 is goedgekeurd. De jaarrekening 2016 is door de accountant van Ree gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien. Daarmee is door de leden aan het bestuur decharge verleend. De interne toezichthouders hebben de accountant uitgekozen en stelden vast dat deze onafhankelijk was ten opzichte van de PCPO Krimpenerwaard.

Vacatiegeldregeling

In artikel 25 van de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' zijn landelijke normbedragen vastgesteld voor vergoedingen aan toezichthoudende bestuursleden. Hierbij valt te denken aan vergoedingen voor onkosten die met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen te maken hebben. Het bestuur heeft hier voor onbepaalde tijd vrijwillig afstand van gedaan. Daarnaast is vastgelegd dat een vergoeding te allen tijde goedgekeurd dient te worden door de algemene ledenvergadering.

Besluiten waarvoor statutair bepaald voorafgaande toestemming van toezichthouders is vereist door toezichthoudende bestuursleden

Op grond van de statuten en het bestuursreglement is voorafgaande goedkeuring van de toezichthoudende bestuursleden vereist voor een aantal (voorgenomen) besluiten. Het gaat hier (conform artikel 9 lid 3 van de statuten) om:

- a. het aangaan of verbreken van duurzame ^{en/of} strategische samenwerkingsverbanden;
- b. het aangaan van (meerjarige) financiële verplichtingen die niet in de begroting zijn opgenomen;
- c. het aangaan van geldleningen;
- d. het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de vereniging of de in stand te houden scholen;
- e. ingrijpende reorganisaties, waaronder in ieder geval moet worden verstaan het gelijktijdig of binnen een kort tijdsbestek beëindigen van de arbeidsovereenkomst van vijf procent (5%) van het in dienst van de vereniging zijnde personeel;
- f. ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de vereniging;
- g. belangrijke wijzigingen in het onderwijsaanbod van de vereniging respectievelijk van de onder de vereniging ressorterende scholen;
- h. het stichten, opheffen of samenvoegen van scholen;
- i. vaststellen van het managementstatuut;
- j. het aanvragen van surseance van betaling of faillissement van de vereniging;
- k. het nemen van besluiten waarvan de toezichthoudende bestuursleden hebben bepaald dat deze aan haar goedkeuring zijn onderworpen. Bij een dergelijke beslissing van het bestuur moeten de desbetreffende besluiten duidelijk omschreven worden en onmiddellijk aan de directeur-bestuurder worden verteld.

In 2017 hebben zich ten aanzien van bovengenoemde punten geen zaken voorgedaan die voor besluitvorming in aanmerking kwamen.

Risicobeheersing

De toezichthouders en de directeur-bestuurder zijn voortdurend met elkaar in gesprek over eventuele risico's. Het gaat dan bijvoorbeeld om strategische, financiële of operationele risico's. Een van de risico's die eerder door het toezichthoudend bestuur is genoemd, is de toekomstbestendigheid van de vereniging PCPO Krimpenerwaard. Hierover zijn diverse gesprekken gevoerd met eventuele samenwerkingspartijen. Ook heeft er een discussie plaatsgevonden of het voor de toekomstbestendigheid noodzakelijk is dat de or-

organisatie verandert. De uitkomst van deze discussie is dat de toezichthouders hebben besloten het traject te starten om de vereniging om te vormen naar een stichting. Deze organisatievorm is effectiever en past beter bij deze tijd. De financiële risico's zijn voortdurend onderwerp van gesprek. Vooral de audit-commissie speelt hierin een belangrijke rol.

Verslag over afgelopen jaar

Het toezichthoudend bestuur heeft in 2017 vijf keer regulier vergaderd op de volgende data: 6 februari, 30 maart, 13 juni, 18 september en 19 december. Ook vond er overleg plaats met diverse interne en externe stakeholders, waaronder de GMR, de schooldirecteuren en de accountant. Ook in 2017 zijn de toezichthouders twee keer op bezoek geweest bij een school tijdens de zogenaamde 'Tour de PCPO'.

Intern toezichtkader

Bij de uitoefening van het intern toezicht is gebruikgemaakt van het intern toezichtkader (ITK). De uitspraken in het ITK gaan over de mate van professioneel handelen in de organisatie. Daarbij staat de vraag centraal wanneer het nu goed is. Aan de hand van deze uitspraken heeft het toezichthoudend bestuur het beleid, de besluiten en het functioneren van de directeur-bestuurder beoordeeld.

Aandachtsgebieden voor toezichthouders

De trend van minder geformaliseerd naar meer opbrengst- en systeemgericht toezicht heeft zich ook in het afgelopen jaar doorontwikkeld. Dit betekent concreet dat, naast de formele jaarkalender met standaardrapportages, de focus meer is komen te liggen op de 'soft controls' van toezichthouden. Om dit op een goede en effectieve manier vorm te geven, heeft iedere toezichthouder een eigen aandachtsgebied. De ervaringen die hier in het afgelopen jaar mee op zijn gedaan, zijn positief.

Jaarlijkse evaluatie

Ieder jaar is er een evaluatie van het toezichthoudend bestuur. Dit jaar vond de evaluatie plaats op 9 november 2017 en stond tijdens het eerste gedeelte het toezichthouden in algemene zin centraal. Onder andere is gesproken over welke manier van effectief toezichthouden we gebruiken en de wijze van rapporteren die daarbij hoort.

Prioriteiten

Naast de reguliere zaken vroegen een aantal zaken dit jaar bijzondere aandacht. In volgorde van prioriteit zijn dat:

- kwaliteit onderwijs;
- profilering PCPO Krimpenerwaard;

Het maximale halen uit de samenwerking tussen de verschillende scholen.

- strategische discussie;
- financiën.

Dit jaar kreeg de kwaliteit van het onderwijs aandacht van de toezichthouders. Directe aanleiding hiervoor waren de tegenvallende eindopbrengsten van twee scholen. Nauwlettend is gevolgd of de verbetervoorstellen en de toegepaste interventies het gewenste effect hebben.

Qua profilering en uitstraling van de PCPO Krimpenerwaard is een belangrijke stap gezet in het vernieuwen van de huisstijl.

Het toezichthoudend bestuur constateert met tevredenheid dat de laatste jaren met een positief financieel saldo zijn afgesloten.

Ten slotte

De PCPO Krimpenwaard maakt zicht sterk voor christelijk onderwijs in de Krimpenerwaard. Dit drijft leerkrachten, schooldirecteuren en ook het toezichthoudend bestuur. Samen met elkaar bouwen we in vertrouwen en afhankelijkheid van God, onze Hemelse Vader, aan een sterke organisatie die voor kinderen het verschil maakt.

POPO
KRIMPENERWAARD

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

KENGETALLEN

	2017	2016
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	3,12	2,89
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	68,22	72,70
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	80,27	80,00
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	0,77	0,68
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	13,44	12,52
Weerstandvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	33,08	33,87
Huisvestingsratio (<i>(Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %</i>)	8,19	7,82
Personele lasten / totale lasten (in %)	76,04	75,02
Materiële lasten / totale lasten (in %)	23,96	24,98
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	23,98	24,99
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	76,02	75,01

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Onderwijsinstellingen:

Op basis van de brief van 1 december 2017 van de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zijn de bedragen die het Samenwerkingsverband als gelden passend onderwijs heeft doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen als volgt verwerkt:

- gelden die OCW namens de Samenwerkingsverbanden aan de scholen overmaakt zijn verantwoord onder categorie 3.1.1 Ontvangen Rijksbijdragen;
- de overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder categorie 3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden verwerkt. In de vergelijkende cijfers en de begroting zijn deze bedragen aangepast en ook onder deze categorieën verwerkt. Deze stonden in de jaarrekening 2016 voor een bedrag van € 19.834,- en de goedgekeurde- en vastgestelde begroting 2017 voor een bedrag van € 10.000,- verantwoord onder 3.1.3.3.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 1.000,- aangehouden.

Op voorstaande termijnen zijn uitzonderingen, dit betreft zaken welke voor 1 augustus 2005 zijn geactiveerd en waarvoor een andere afschrijvingstermijn is toegekend.

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen: 40 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: algemeen 20 jaar, inrichting speellokaal 30 jaar.

ICT: computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; digitale schoolborden 10 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur 9 jaar.

Vorderingen.

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door

(semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De "Reserve schoolfonds" en het "Algemene private reserves" zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 750 per FTE.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderensverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2017 is 104,4%

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Per ultimo 2016 was deze 96,6%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2017

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
1				
Gebouwen en terreinen	103.517		109.333	
Technische zaken	263.834		285.075	
Meubilair	605.650		650.196	
ICT	354.118		338.969	
OLP en apparatuur	<u>306.744</u>		<u>290.089</u>	
		1.633.863		1.673.662
Financiële vaste activa				
2				
Waarborgsommen	<u>45.650</u>		<u>32.700</u>	
		45.650		32.700
Vlottende activa				
Vorderingen				
3				
Bekostiging OCW	392.676		353.482	
Overige overlopende activa	71.921		33.792	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0		52.371	
Overige vorderingen	<u>54.404</u>		<u>15.032</u>	
		519.001		454.676
Liquide middelen				
4				
		<u>1.684.647</u>		<u>1.398.002</u>
			<u>3.883.161</u>	<u>3.559.040</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht**B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2017**

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	5			
Algemene reserve	1.441.516		938.483	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	<u>1.207.529</u>		<u>1.648.957</u>	
		2.649.045		2.587.440
Voorzieningen	6			
Personeelsvoorzieningen	137.227		67.407	
Overige voorzieningen	<u>330.830</u>		<u>192.545</u>	
		468.057		259.951
Langlopende schulden	7			
Overige langlopende schulden	<u>60.661</u>		<u>70.680</u>	
		60.661		70.680
Kortlopende schulden	8			
Crediteuren	92.641		73.520	
Ministerie van OCW	5.458		0	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	239.619		238.344	
Schulden terzake van pensioenen	70.253		56.470	
Overige kortlopende schulden	29.700		22.978	
Overlopende passiva	<u>267.726</u>		<u>249.658</u>	
		<u>705.398</u>		<u>640.969</u>
			<u>3.883.161</u>	<u>3.559.040</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	7.555.020	7.228.047	7.301.139
Overige overheidsbijdragen en subsidies	83.940	53.669	65.906
Overige baten	369.077	173.562	270.641
	<u>8.008.037</u>	<u>7.455.278</u>	<u>7.637.686</u>
Lasten			
Personele lasten	6.041.576	5.673.971	5.691.486
Afschrijvingen	326.873	262.445	284.420
Huisvestingslasten	644.837	615.265	589.301
Overige instellingslasten	932.442	960.850	1.021.338
	<u>7.945.728</u>	<u>7.512.531</u>	<u>7.586.544</u>
Saldo baten en lasten	<u>62.309</u>	<u>-57.253</u>	<u>51.141</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	879	2.000	1.912
Financiële lasten	1.583	2.925	1.451
Financiële baten en lasten	<u>-704</u>	<u>-925</u>	<u>462</u>
Resultaat	<u>61.605</u>	<u>-58.178</u>	<u>51.603</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2017

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		62.309		51.141
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	326.873		284.420	
- Mutaties voorzieningen	<u>208.106</u>		<u>57.301</u>	
		534.979		341.720
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-64.325		-19.420	
- Kortlopende schulden	<u>64.428</u>		<u>-39.806</u>	
		<u>103</u>		<u>-59.226</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		597.391		333.635
- Ontvangen interest	879		1.912	
- Betaalde interest	<u>-1.583</u>		<u>-1.451</u>	
		<u>-704</u>		<u>462</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		596.687		334.097
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-287.074		-178.667	
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-12.950</u>		<u>-14.250</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-300.024		-192.917
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-20.355		-10.336	
Aflossing langlopende schulden	<u>10.336</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-10.019</u>		<u>-10.336</u>
Mutatie liquide middelen		<u>286.644</u>		<u>130.844</u>
Beginstand liquide middelen	1.398.002		1.267.158	
Mutatie liquide middelen	<u>286.645</u>		<u>130.844</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>1.684.647</u>		<u>1.398.002</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	103.517	109.333
Technische zaken	263.834	285.075
Meubilair	605.650	650.196
ICT	354.118	338.969
OLP en apparatuur	306.744	290.089
	<u>1.633.863</u>	<u>1.673.662</u>

	Gebouwen en terreinen	Technische zaken	Meubilair	ICT	OLP en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2016</i>						
Aanschafwaarde	164.590	400.929	1.064.680	692.046	620.234	2.942.478
Cumulatieve afschrijvingen	-55.257	-115.854	-414.483	-353.078	-330.145	-1.268.816
Boekwaarde 31 december 2016	<u>109.333</u>	<u>285.075</u>	<u>650.196</u>	<u>338.969</u>	<u>290.089</u>	<u>1.673.662</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	0	21.700	178.940	86.433	287.074
Desinvesteringen	-4.307	0	-28.897	-383.913	-6.930	-424.047
Afschrijvingen	-5.816	-21.240	-66.247	-163.791	-69.778	-326.873
Afschr. desinvesteringen	4.307	0	28.897	383.913	6.930	424.047
Mutaties boekwaarde	<u>-5.816</u>	<u>-21.240</u>	<u>-44.547</u>	<u>15.150</u>	<u>16.655</u>	<u>-39.799</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2017</i>						
Aanschafwaarde	160.283	400.929	1.057.483	487.073	699.737	2.805.505
Cumulatieve afschrijvingen	-56.766	-137.094	-451.833	-132.955	-392.993	-1.171.642
Boekwaarde 31 december 2017	<u>103.517</u>	<u>263.834</u>	<u>605.650</u>	<u>354.118</u>	<u>306.744</u>	<u>1.633.863</u>

Afschrijvingspercentages

		t/m
Gebouwen en terreinen	2,50 %	5,00 %
Technische zaken	4,00 %	10,00 %
Meubilair	3,33 %	11,11 %
ICT	5,00 %	20,00 %
OLP en apparatuur	5,00 %	12,50 %

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>	
	€	€	
2 Financiële vaste activa			
Waarborgsommen	45.650	32.700	
	<u>45.650</u>	<u>32.700</u>	
	Boek- waarde 1-1-17	Investe- ringen en verstrek- te leningen	Boek- waarde 31-12-17
	€	€	€
	<u>32.700</u>	<u>12.950</u>	<u>45.650</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
3 Vorderingen		
Bekostiging OCW	392.676	353.482
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	52.371
Overige vorderingen	54.404	15.032
Overige overlopende activa	71.921	33.792
	<u>519.001</u>	<u>454.676</u>
Bekostiging OCW		
Bekostiging OCW	392.676	353.482
	<u>392.676</u>	<u>353.482</u>
Overige vorderingen		
Gemeente inzake schade / ozb / bruidsschat	0	514
Gemeente inzake schakelklas	0	3.198
Overige vorderingen	54.404	11.319
	<u>54.404</u>	<u>15.032</u>
Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	73	9.353
Waarborgsom, kantoorruimte Hoofdstraat	6.326	6.214
Overige overlopende activa	65.523	18.225
	<u>71.921</u>	<u>33.792</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
4 Liquide middelen		
Kasmiddelen	234	215
Banktegoeden	<u>1.684.413</u>	<u>1.397.788</u>
	<u>1.684.647</u>	<u>1.398.002</u>
Kasmiddelen		
Kassen	<u>234</u>	<u>215</u>
	<u>234</u>	<u>215</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	155.415	111.724
Betaalrekening school	28.998	36.064
Spaarrekening	<u>1.500.000</u>	<u>1.250.000</u>
	<u>1.684.413</u>	<u>1.397.788</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2017	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2017
Algemene reserve	938.483	503.033	0	1.441.516
Bestemmingreserves publiek (A)				
Reserve personeel	514.768	-514.768	0	0
Bestemmingsreserve ERD	50.000	50.000	0	100.000
Reserve bovenschools	441.948	50.422	0	492.370
Bestemmingsreserve fusietraject	20.000	0	0	20.000
	1.026.716	-414.346	0	612.370
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	223.871	-2.049	0	221.822
Algemene private reserves	336.064	4.075	0	340.139
Bestemmingsreserve nieuwbouw	50.554	-17.356	0	33.198
Bestemmingsfonds digiborden	11.751	-11.751	0	0
	622.241	-27.082	0	595.159
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	1.648.957	-441.428	0	1.207.529
Eigen vermogen	2.587.440	61.605	0	2.649.045

	Saldo 1-1-2017	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente- mutatie	Saldo 31-12-2017
--	-------------------	----------	--------------------	---------	-------------------	---------------------

6 Voorzieningen

Personeel:

Duurzame inzetbaarheid	0	68.406	0	0	0	68.406
Jubilea	67.407	5.550	-4.136	0	0	68.821
	67.407	73.956	-4.136	0	0	137.227

Overig:

Onderhoud	192.545	169.809	-31.423	0	0	330.830
	192.545	169.809	-31.423	0	0	330.830

Voorzieningen	259.951	243.765	-35.559	0	0	468.057
---------------	---------	---------	---------	---	---	---------

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
7 Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	60.661	70.680
	<u>60.661</u>	<u>70.680</u>

	Boek- waarde 01-01- 17	Aflos- singen 2017	Boek- waarde 31-12- 17	Looptijd > 1 jaar	Looptijd >5 jaar
	€	€	€	€	€
investeringsubsidie gemeente	46.833	3.701	43.042	14.803	28.239
investeringsubsidie privaat	23.847	6.635	17.619	14.332	3.287
	<u>70.680</u>	<u>10.336</u>	<u>60.661</u>	<u>29.135</u>	<u>31.526</u>

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€

8 Kortlopende schulden

Crediteuren	92.641	73.520
Ministerie van OCW	5.458	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	239.619	238.344
Schulden terzake van pensioenen	70.253	56.470
Overige kortlopende schulden	29.700	22.978
Overlopende passiva	267.726	249.658
	<u>705.398</u>	<u>640.969</u>

Ministerie van OCW

OCW geoormerkt	5.458	0
	<u>5.458</u>	<u>0</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	150.108	140.959
Premies sociale verzekeringen	75.262	73.694
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	14.249	23.691
	<u>239.619</u>	<u>238.344</u>

Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden	29.700	22.978
	<u>29.700</u>	<u>22.978</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overlopende passiva		
OCW niet geormerkt: lerarenbeurs	5.631	0
Subsidie Fonds Cultuurparticipatie	10.879	13.821
Nog te betalen vakantiegeld	190.742	184.534
Vooruitontvangen investeringssubsidies publiek	3.701	3.701
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	6.228	6.635
Vooruitontvangen bedragen	5.720	8.795
Levensloop uitkering	26.310	32.172
OCW niet geormerkt: Teambeurs	18.515	0
	<u>267.726</u>	<u>249.658</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
	Kenmerk datum	EUR	EUR	<i>(aankruisen wat van toepassing is)</i>	
Teambeurs	820475-2 sep-17	5.631	5.631	☐	☒
	totaal	<u>5.631</u>	<u>5.631</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2017	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2017	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

Baten

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	4.934.112	4.751.163	4.852.964
Vergoeding Materiële Instandhouding	1.115.552	1.116.203	1.102.986
Vergoeding PAB	847.431	826.880	832.812
Niet-geormerkte subsidies	216.200	185.907	147.764
Overige subsidies Ministerie van OCW	2.986	0	0
Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	347.467	347.894	364.613
Eerste opvang vreemdelingen	91.271	0	0
	<u>7.555.020</u>	<u>7.228.047</u>	<u>7.301.139</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	3.457	0	2.765
Gemeente: subsidie schakelklas	8.063	0	7.814
Gemeente: overige vergoedingen	18.000	0	907
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	3.701	3.032	3.701
Gemeente: schoolbegeleiding	50.720	50.637	50.720
	<u>83.940</u>	<u>53.669</u>	<u>65.906</u>

Overige baten

Verhuur onroerende zaken	28.813	30.250	25.857
Baten schoolfonds	82.787	68.800	85.148
Samenwerkingsverband	6.625	10.000	19.835
Vrijval investeringssubsidie privaat	6.635	5.412	6.903
Vrijval investeringssubsidie OCW	89	0	96
Ouderbijdragen	47.632	43.150	39.846
Overige baten personeel	33.919	10.950	33.960
Contributie leden	4.075	5.000	4.815
Overige baten	77.522	0	30.630
Baten levensloopregeling	2.425	0	1.732
Overige baten personeel agv detachering kosten t.l.v. derden (vervangingspool)	0	0	11.284
	<u>78.555</u>	<u>0</u>	<u>10.535</u>
	<u>369.077</u>	<u>173.562</u>	<u>270.641</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	4.363.661	5.525.371	4.240.892
Sociale lasten	782.347	0	871.932
Pensioenlasten	590.130	0	483.975
Overige personele lasten	332.985	148.600	248.022
Uitkeringen (-/-)	-27.547	0	-153.334
	<u>6.041.576</u>	<u>5.673.971</u>	<u>5.691.486</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	571.110	559.912	483.268
Salariskosten OP	4.091.547	4.284.642	4.162.892
Salariskosten OOP	267.426	359.774	265.156
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	36.545	0	75.337
Salariskosten vervanging eigen rekening	99.172	13.300	29.654
Vervanging ERD	24.450	0	0
Salariskosten personele frictie	27.760	50.000	26.241
Salariskosten rugzak-leerling	97.721	0	90.036
Salariskosten studieverlof (lerarenbeurs)	3.951	0	0
Salariskosten PAB	0	0	3.797
Onkostenvergoeding via salaris	389	0	7.329
Salariskosten ouderschapsverlof	37.157	52.500	49.106
Salariskosten gemeente	8.061	0	7.891
Correctie sociale lasten	-782.347	0	-871.932
Correctie pensioenen	-590.130	0	-483.975
BAPO kosten	108.271	0	97.495
Salariskosten t.l.v. projecten	89.943	0	0
Salariskosten bovenschools	197.679	186.500	172.830
Werkkosten via PSA	22.964	0	17.903
Salariskosten levensloop opname	2.425	0	1.732
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	18.759	0	66.540
Vervanging duurzame inzetbaarheid	0	0	5.278
Salariskosten Passend Onderwijs	26.958	18.743	24.020
Salariskosten onbetaald verlof	2.933	0	10.284
Salariskosten Kindkans (pass. ond.)	0	0	9
Salariskosten bindingscontracten	915	0	0
	<u>4.363.661</u>	<u>5.525.371</u>	<u>4.240.892</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	<u>782.347</u>	<u>0</u>	<u>871.932</u>
	<u>782.347</u>	<u>0</u>	<u>871.932</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	<u>590.130</u>	<u>0</u>	<u>483.975</u>
	<u>590.130</u>	<u>0</u>	<u>483.975</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	76.918	53.000	5.957
Kosten schoolbegeleiding	0	0	2.030
Mutatie VU/EJU	-133	0	139
Kosten Arbo	3.958	10.000	11.499
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	68.406	0	0
Dotatie voorziening jubilea	5.550	7.000	21.989
Overige personeelskosten	65.259	37.600	66.635
Personele kosten contractbasis	11.593	5.500	6.155
Werkkosten via FA	20.114	14.000	13.417
Externe advisering	12.841	21.500	13.207
Deelname collectieve regeling besturen	0	0	37.972
Personeel op declaratiebasis (interim)	0	0	35.012

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
Vervangingspool	68.480	0	34.010
	<u>332.985</u>	<u>148.600</u>	<u>248.022</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-27.547	0	-153.334
	<u>-27.547</u>	<u>0</u>	<u>-153.334</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

WNT-verantwoording 2017 Vereniging v. PCPO in de Krimpenerwaard

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.

De WNT is van toepassing op Vereniging v. PCPO in de Krimpenerwaard.

Het voor Vereniging v. PCPO in de Krimpenerwaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 118.000,-

Dit bedrag behoort tot bezonderingsklasse B en is opgebouwd uit zes complexiteitspunten.

Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren.	1

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	GT Tissink		
Functiegegevens	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01/31-12-2017		
Omvang dienstverband (in fte)	0,7		
Gewezen topfunctionaris	nee		
(Fictieve) dienstbetrekking	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 59.494		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.912		
<i>Subtotaal</i>	€ 68.406	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 82.600		
-/- onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	€ 68.406	€ 0	€ 0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t		

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-01/31-12-2016		
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 49.028		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.478		
Totaal bezoldiging 2016	€ 55.506	€ 0	€ 0

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
L.H. Vermeulen	Voorzitter
H.P. Bezemer	Vice-voorzitter
Th. Simons	Penningmeester
M. Blijleven-Kloppenborg	Secretaris
W.M. Cammeraat	Lid
J.F. de Vries	Lid
A.J.A. Boer	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Personeelsbezetting

	2017	2016
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	8,62	7,71
OP	72,83	73,48
OOP	10,82	9,67
	<u>92,27</u>	<u>90,86</u>

Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
€	€	€

Afschrijvingen

Gebouwen en terreinen	5.816	4.222	4.222
Technische zaken	21.240	21.643	21.503
Meubilair	66.247	54.397	81.083
ICT	163.791	109.224	102.135
OLP en apparatuur	69.778	72.959	75.476
	<u>326.873</u>	<u>262.445</u>	<u>284.420</u>

Huisvestingslasten

Huur huisvesting/terrein	25.550	26.750	24.861
Bijdrage ondehroudskosten MFA	59.177	0	0
Dotatie onderhoudsvoorziening	169.709	194.172	162.388
Onderhoud gebouw/installaties	67.885	52.798	49.667
Energie en water	97.466	115.387	120.107
Schoonmaakkosten	191.494	191.947	191.552
Heffingen	20.712	19.733	27.426
Tuinonderhoud	1.566	2.750	1.577
Bewaking en beveiliging	4.675	5.628	5.811
Onderhoudsbeheer	5.165	6.100	5.628
Overige huisvestingslasten	1.438	0	283
	<u>644.837</u>	<u>615.265</u>	<u>589.301</u>

Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	88.917	89.908	90.695
Reis- en verblijfkosten	137	500	135
Accountantskosten	11.913	11.816	12.390
Telefoonkosten	11.627	12.600	10.969
Overige administratie- en beheer	6.385	4.800	7.206
	<u>118.978</u>	<u>119.624</u>	<u>121.395</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	4.640	2.500	5.558
	<u>4.640</u>	<u>2.500</u>	<u>5.558</u>

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	10.449	9.700	8.779
Contributies	15.434	16.575	16.261
Excursies / werkweek / sport	5.922	3.250	1.835
Medezeggenschap	2.185	7.550	1.391
Aansluiting radio / TV	0	0	1.055
Verzekeringen	3.334	4.192	3.324
Advertentiekosten	3.024	100	3.735
Portikosten / drukwerk	5.909	7.300	10.590
PR	4.778	0	0
Kantinekosten	12.436	15.700	14.349
Culturele vorming	8.685	7.459	5.949
Schooltest / onderzoek / begeleiding	25.008	47.000	39.344
Projecten	2.942	0	1.179
Lasten OCW subsidies	164	0	49.820
Lasten overige subsidies	0	0	402
Lasten schoolfonds	132.468	106.200	134.808
Lief en leed	1.374	500	124
Overige uitgaven	186.550	244.750	187.558
Kosten (invoering) passend onderwijs	4.916	62.500	51.084
Voorbereiding buitenschoolse opvang	2.200	0	9.160
	<u>427.777</u>	<u>532.776</u>	<u>540.744</u>
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	162.061	144.350	204.222
Informatietechnologie	161.658	109.700	88.850
Kopieerkosten	57.329	51.900	60.568
	<u>381.047</u>	<u>305.950</u>	<u>353.640</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>932.442</u>	<u>960.850</u>	<u>1.021.338</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	879	2.000	1.912
	<u>879</u>	<u>2.000</u>	<u>1.912</u>
Financiële lasten			
Overige financiële lasten	1.583	2.925	1.451
	<u>1.583</u>	<u>2.925</u>	<u>1.451</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-704</u>	<u>-925</u>	<u>462</u>
	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	11.913	11.816	12.390
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal accountantslasten	<u>11.913</u>	<u>11.816</u>	<u>12.390</u>

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2017	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2017	Art.2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
SamenwerkingsVerband Primair Onderwijs Midden Holland		Gouda	4	EUR	EUR	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Huurovereenkomst:

Voor het pand aan de Hoofdstraat 69a te Bergambacht is een huurovereenkomst afgesloten met J.C. W. van Zwiene. De ingangsdatum van de overeenkomst is 15-8-2005 gedurende een periode van 36 maanden. Na deze periode wordt deze overeenkomst voortgezet met aansluitende perioden van telkens 5 jaar. De facturering geschiedt per kwartaal. De aanvangshuurprijs bedraagt € 4015,76 euro per kwartaal. Jaarlijks zal de huurprijs worden geïndexeerd (wijziging maandprijsindexcijfer volgens consumentenprijsindex reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek). In 2009 is een allonge opgesteld waarin het huurbedrag op € 5.888,79 euro per kwartaal is vastgesteld. In 2017 is dit bedrag geïndexeerd tot € 6.325,55.

Kopieercontract

De vereniging heeft een huurovereenkomst afgesloten met Basic Office m.b.t. kopieerapparatuur. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1-5-2014 gedurende een periode van 60 maanden. Per kwartaal zal een huurprijs van € 7.569,- euro bij vooruitbetaling in rekening worden gebracht. Eventuele meertikken zullen achteraf per 12 maanden worden verrekend.

Schoonmaakcontract

M.i.v. 1 januari 2017 is er met MKB Schoon! een mantelcontract afgesloten voor de Ark, Eben-Haezer, Kon. Wilhelminaschool, Kon. Julianaschool, De Rank en het stafbureau. Het schoonmaak van de Wegwijzer, de Bron en de Ichthusschool lopen via een beheerscommissie. De jaarlijkse reguliere schoonmaakkosten bedragen € 121.362,- (incl. BTW). Maandelijks zal 1/12-deel van het totale jaarbedrag in rekening worden gebracht. Het contract wordt aangegaan voor een periode van 1 jaar, dus vast tot 1 januari 2018. Opzegtermijn bedraagt minimaal 3 maanden.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Het bestuur van de vereniging heeft zich beraden op de bestaande rechtsvorm. Het teruglopend aantal leden van de vereniging en de wijzigingen t.a.v. wetgeving en governance maken de vraag actueel of de stichtingsvorm in deze tijd meer passend is. In 2017 is een traject doorlopen van informatie en onderzoek. Dit is begeleid door een externe deskundige. In dit traject zijn directie, GMR en schooladviesraden nauw betrokken. Besluitvorming is voorzien begin 2018.

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2

Vereniging voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

C2 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2017 ad € 61.605 vooruitlopend op de vaststelling door de Algemene Ledenvergadering als volgt over de reserves.

		2017
		€
Resultaat algemene reserve		503.033
Resultaat reserve personeel	-514.768	
Resultaat bestemmingsreserve ERD	50.000	
Resultaat reserve bovenschools	50.422	
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)	-414.346	
Resultaat reserve schoolfonds	-2.049	
Resultaat algemene private reserves	4.075	
Resultaat bestemmingsreserve nieuwbouw	-17.356	
Resultaat bestemmingsfonds digiborden	-11.751	
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)	-27.082	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)		-441.428
Resultaat Eigen vermogen		<u>61.605</u>